

ВЯЧЕСЛАВ РИБАКОВ

ВЕЛИКАТА ЗАСУХА

Превод от руски: Цвета Пеева, 1979

chitanka.info

*И всички звезди ще са като стари кладенци
със скърцащи геранила. И всяка ще ми даде да се
напия...*

Антоан дьо Сент-
Егзюпери

Бавно настъпи вечерта — прозрачната и тиха вечер на Сола. По повърхността на мътното море, ширнало се на триста метра под нас, пламнаха ослепителни отблясъци. Гледах примижал огромния диск на Мю, висящ над леко изпъкналия хоризонт. Утре отлитаме. Утре. Стоях до прозрачната стена на диспечерската и просто гледах.

Зад мен почти безшумно се отвори вратата. Изчаках секунда и запитах:

— Е?

Тежки крачки са затътриха към бюрото и след пауза смъртно уморен глас каза:

— Изпратете в диспечерската още една чаша кафе...

Обърнах се.

Вече се беше наместил в креслото — огромен, попрегърбен, с увиснали кафяви бузи. Треперещата му ръка бе протегната в очакване над бюрото.

По бюрото светна искра, и голяма вкусно ухаеща чаша се появи там, където я очаквах. Но ръката му не помръдна, сякаш бе забравил за кафето.

Да, помислих си, надявал се е, че съм сбъркал. Тогава всичко би било просто. Три седмици, от деня на пристигането си на Сола, когато узна от мен какво се е случило, все се е надявал, че съм сгрешил. И след всяка проверка все повече е подтискал надеждата, стараел се е да не ѝ обръща внимание, но не е успял...

— Всичко е точно така — каза той.

Нищо не почувствувах. За мен отдавна нямаше никаква надежда.

— Времето на вероятната биолоизация... като се има предвид фактора на мутагенното подхранване... е приблизително колкото възрастта на Вселената — бавно каза той.

Извърнах глава. Дискът на Мю набъбваше, ставаше ръждивочервен; тънките остриета на облаците го бяха разрязали на три, и тези парчета, части от катастрофата, отломки от света бавно се разрушаваха в бушуващото море.

Смешно, помислих си. Преди някакви си два века човечеството беше уверено, че не е само в Космоса. Трябваше да бъдат създадени надпространствените съобщителни средства, за да се убеди в обратното... за да разбере, че животът на Земята е изключително, може би изобщо уникално явление...

— Делта ТЕ е около четиридесет и седем — петдесет милиона години — казах.

Той поклати глава.

— Аз получих шестдесет...

Свих рамене.

— Впрочем, това не е важно, по-скоро вече не е важно...

— Изчислявал ли си срока за ликвидиране на защитния облак?

— Н-не. Нямах време, току-що завърших това... А ти?

— При равномерно използване на ресурсите е не по-малко от петдесет години — казах аз.

— Безсмислено е вече.

Замълчахме. Да, мислех си, тридесет години ни трябваша, за да поставим защитния щит. Човечеството нямаше сили да го направи за по-кратко време. Работихме с максимално напрежение и максимални темпове, смогнахме само защото вярвахме. Успяхме да поставим щита в срок, три месеца преди срещата на Сола с експлозията на Ядрото и двадесет и седем милиарда души твърдо са уверени и сега, че са спасили тази планета. И себе си. И потомците си, които най-последно няма да бъдат самотни.

— Странно — каза той неочаквано. — Някак изведнъж всичко стана пусто... пружината ли изчезна, що ли... и ми е непонятно какво ще правим по-нататък. Знаеш ли, навярно така ще се чувствуват всички...

— Навярно — съгласих се. — И това е най-страшно.

— Мислиш ли?

— Да. След такъв крах винаги настъпва период на равнодушие.

— Пак знаеш всичко предварително...

Дружехме още от деца. Затова именно него изпратиха. Бе станало неписана традиция — ако инспекторът допуснеше грешка или просто ставаше нещо непонятно — за контрол изпращаха приятеля му. Страничен човек бе способен да прояви снизходителност, но приятелят му не можеше да го унижи така.

Стиснал с ръце главата си, той я поклащаше леко насам-натам.

— Прахът се е разпръснал на стотици хиляди кубически астроединици — промълви той. — Не можем го събра...

— Не се измъчвай — казах. — Аз не съм стоял със скръстени ръце, докато ти проверяваше...

— Търсил си изход? — той за първи път ме погледна.

Кимнах.

— Например да се опитаме да прехвърлим лъченията от експлозията през вградения от нас щит, през надпространствените канали, ориентирани към Сола...

— Това е вече...

— По принцип е възможно, пресметнах. Но в този район на Галактиката ще е необходима два пъти повече енергия от количеството, с което разполага сега цялото човечество. Представяш ли си каква колосална верига от гравигенератори ще са нужни, за да изкривят пътя на лъченията от ядрото по целия фронт, да ги заставят да заобиколят облака, а после втора такава верига, която да ги насочи обратно към Сола. Ще ти призная, че когато ми хрумна тази идея, бях уверен, че съм намерил решението, защото смятах да насочим лъченията подир планетата и те рано или късно щяха да я настигнат. Но лъченията се натъкнаха на щита и там си угасват...

Той тъжно кимаше. Огромната му размита сянка върху отсрещната стена също кимаше.

— Каква глупост... — промълви той. — Тридесет години да напъваме сили и ум, за да погубим това, за което сме мечтали откак свят светува.

Мълчах. Че какво ли можех да му отвърна? На душата му бе пусто, светът бе станал мрачен, изчезнали бяха багрите и топлотата, безсмислено е всичко, и ми се искаше да заспя, да се поддам на течението, което ни носеше из Вселената, нас самотните, от пустиня в пустиня, безспирно, безцелно, безсмислено... Болка вече не усещах.

Болката — спътница на борбата, изчезна в мига, когато осъзнаеш безсилието си, и мястото ѝ заема нищото. Гложещата пустота.

— Между вас... имам предвид дъщеря му... имаше ли нещо? — предпазливо запита той.

— Не.

— Но ти... извини, че те питам, това, разбира се, няма отношение към... но все пак.

Да, у мен бяха почнали да се зараждат някакви чувства.

— Знаеш ли... Усетих го веднага... А тя?

Свих рамене.

— Искях до те питам... Оттогава все ли така самичък живееш?

— През цялото време чаках... все чаках... че тя ще се върне. А в един момент изведнъж с удивление разбираш, че вече не чакаш. И край!

Бях се завърнал от инспекцията на хидрокибернетичните плантации на Бунгуран-Бесара и заварих дома си празен. Беше есен. По остъклената стена на верандата бе полепнал влажен кленов лист... кацнал бях с гравилета до самия клен — вече почти оголен, печален, с черна от влагата кора; отворих вратичката и заедно с ароматния влажен въздух в кабината нахлу неповторимото сладко усещане, че се връщаш в родния дом — там, където си нужен, винаги, дори и такъв уморен, изнервен, — не като талантлив инспектор, не като интересен събеседник, не като влиятелно лице в Контролния отдел на Комисията по основни изследвания при Съвета, не като верен приятел, а просто като човек. Скочих на земята и затичах шумно, за да може тя да се събуди, да разбере, че се връщам и да ме посрещне... Седем години минаха оттогава. Не знам къде е сега... Без да ми каже нито дума... И такава нещо се случва...

— Коров човек си... Я ми кажи защо е такъв идиотски животът? Срещаш се с най-близкия си приятел, след като пет години не сте се виждали, и то за какво, само за да узнаеш няма ли вина за смъртта на един друг човек. Суетим се, бързаеме, бързаеме и колкото повече бързаеме, толкова повече губим. През тези три седмици дума не сме отронили за нещо друго, освен само за това...

Не разбрах как бе узнал за бедата ми. Появи се внезапно, вечерта на същия онзи страшен ден... Бил на Плутон. Оставил работата си и петнадесет минути преди да потегли рейсовият лайнер, влязъл в

командната кабина и казал: „От мен има нужда един човек“. Отложили рейса, трите хиляди пътници напуснали каютите, за първи път лайнерът, движещ се със суперсветлинна скорост, бил използван в границите на Слънчевата система. От мен има нужда един човек. Тази формула я няма в никакви закони или правила, но откакто се превърна в магическа, хората не смеят да я произнесат, защото тя е по-силна и от правила, и от закони...

А наистина ли имах нужда от него? Страшно ме дразнеше, все стърчеше пред очите ми, настояваше всичко да му покажа, кълнеше се че вече ще идва при мен всяко лято... И след седмица, когато изпращах с поглед точката на гравилета му, стремително чезнеща в облаците, разбрах, че наистина ми бе помогнал...

— Не е беда — казах аз, като се усмихнах. — Имаме време. Ще се наприказваме.

— Слушай, все исках да те питам, той веднага ли го направи... когато... веднага след това ли?

— Не. Нима не ти разправих? Показах му изчисленията, разправих му какви са обясненията ми за процеса, проверихме заедно всичко и той не откри никаква грешка. Беше... как да ти кажа, потресен — да, но не дотолкова, че... Стоях при него още няколко часа, държеше се нормално.

— Значи — не в момент на умопомрачение...

— Не. Беше много спокоен, съдържан човек. С много голям авторитет като учен.

— Решил е, че е виновен.

— Вероятно. Отдавна тук биха разбрали, ако не са били заслепени от теорията му. Та аз, в края на краищата, използвах тяхната статистика, всичко е било в ръцете им, но не са могли да направят изводите. Основоположник на школата, създател на теорията за биолизацията, научен ръководител на проекта... Пръв е подписал заключението и предложението до Съвета за спасяването на Сола.

— А дъщеря му? Мисли ли, че той е виновен?

— Не.

— Сега да не смята теб виновен за смъртта му?

— Не.

— Говорил ли си с нея след това?

Сякаш отново чух вика й. Като тогава, преди месец и половина. Връщяхме се от басейна. Изпращах я. Тя се отби при баща си. Не бях стигнал до асансьора, и изведнъж от кабинета се раздаде викът й. Изтичах и веднага разбрах, и се проклех, че не бях го предвидил, а би трябвало, би трябвало да се досетя, да подозра, можеше да не оставям професора сам...

Разтворих юмруци. Пръстите ми бяха побелели, под ноктите бе избила синина.

— Сам ли ще докладваш на Съвета? — запита той.

Излетял бе веднага, щом на Земята получили рапорта ми за самоубийството на началника на биоцентъра. Съветът го бе изпратил да ме обследва. В Съвета още не знаеха всичко.

— Ако ми разрешиш — отвърнах. — Формално от момента на пристигането ти аз вече не съм упълномощен.

— Я престани... Не си представям как ще го обявят на всеослушание. Тридесет години... А хората... Колко хора загинаха тук!

Големият му син също загина тук. На строежа. Узнах го едва онзи ден. Случайно се изпусна и така се смути...

На строежа загинаха над сто души. Такива тежки задачи не минават без жертви. Много бързахме... И успяхме.

— Какво ще стане... — с болка промълви той. — Какво ще стане! Всеки ще се пита: за какво да живея отсега нататък? Не мога да си представя... Кой ще вярва вече на Съвета? Как ще могат да вярват вече на науката дори един за друг?

Свих рамене.

— Може да има други някакви фактори, които да не сме взели предвид, и те отново да увеличат вероятността за биолизация? — запита той. — Може би не всичко още знаем?

— Знаеш ли, Съветът планира дългосрочна експедиция в Магелановите облаци. За нея още не се говори, но вече се готвят. Сега, след този случай, ще избързат с подготовката, нали? Може пък да открием нещо там? В края на краищата нашата Галактика е толкова малка.

— Преди да набележат обектите на експедицията, би следвало да проанализират кои именно галактики имат най-мощни биогенни

излъчвания — прекъснах го аз. — И натам да насочим издирванията си, нали разбираш?

— Разбирам — бавно каза той. — А ако не бяхме поставили щита, дали наистина животът щеше да се зароди? Не се знае. Съществуваше само висока степен на вероятност, нищо повече. Нищо със сигурност не е известно, а защо тогава така ни боли? — той вдигна лице и ме погледна в очите, като дете. — Защо е тая празнота, тая болка? Всъщност, нищо не се е променило, и в най-добрия случай резултатът от успеха ни щеше да се прояви след половин милион години... Не разбирам...

Тежко ми беше да го гледам. Когато човек е в такова състояние, трябва незабавно да му се помогне. Но как? Биохимиците не искаха, не можеха да повярват, че дори при най-благоприятните условия сама по себе си нито една слънчева система не може да породи живота.

Митовете на древните се оказаха верни — планетите бяха жени на Небето, дори не на Слънцето, а именно на Небето, на целия Космос...

Небето над Сола стана дълбоко, плътно синьо, после бързо взе да притъмнява и само над океана още тлееше оранжевожълтото трептящо зарево. Океанът... Милиони векове е чакал. Размесвал, обогатявал, филтрирал, обаграл водите си, подготвяйки се за звездния миг на оплодяването...

В синевата над нас заискриха първите заводи. Мъртви звезди.

Какво ли разочарование са изпитали хората, когато за първи път са напуснали пределите на Слънчевата система! На Алфа Центавър — нищо. На Тау Кит — нищо. На Еридан, Лебед, Дракон, Корабни платна... нищо... нищо... Пустош. Мъртвило. Представяте ли си каква непоносима самота изпитват двадесетте и седем милиарда души, разселили се по планетите на осем звездни системи, избродили цялата Галактика, за да се убедят, че са единствени, че освен тях никъде няма други живи същества. И неочаквано — Сола. Четиридесет и две години изминаха от времето, когато Съветът обяви, че е открита планета, на която скоро ще се повтори великото тайнство на зараждането на живота. Нищо че след много векове щеше да са появи първата клетка, в нас надеждата затрептя, вече мечтаехме как ще бдим, как ще се грижим за раждащата се наша по-малка сестра.

Наоколо стана мрачно, изчезна и последната живителна топлинка. Студ... Понечих да погледна небето, но веднага сведох очи. Като дете обичах да гледам звездите. Запленен от очарованието на необозримо далечните загадъчни светове. Но те се оказаха мъртви. И когато пораснах достатъчно, за да осъзная ужаса на мъртвилото и пустошта, престанах да гледам небето.

Тридесет години човечеството живееше само с идеята за създаването на защитния щит. Ако ти се случеше, на път за Денеб, в залата за чакане да се разприказваш с някого, който се връща от Бетелгойзе, и го запиташ: „Е, как е при вас? Готова ли е осемдесет и шеста?“ Той веднага отвръщаше: „Как, не сте ли чули? Вече навлязохме в начертания сектор и пристъпихме към разпръскването!...“ Тридесет години. Толкова могъщи се чувствувахме. Толкова добри. Толкова умни и всезнаещи. Само едно не ни достигаше, за да бъдем напълно щастливи — братя по разум. И ето,

природата ни предлагаше тази възможност — планета, която се готви да стане люлка на живота.

И буквално на другия ден ти дава да разбереш, че на този живот не е съдено да се появи, че невъобразимо нежният, едва оформил се зародиш ще бъде изгорен в утробата на майката.

Ние сме толкова могъщи и искаме само добро...

Повече от сто години единствена цел на човечеството е да открие живота. Много сме самотни, безкрайно пусто ни е във Вселената, в която ние сме единствените стопани.

И когато изведнъж разбрахме, че още непокълналият живот е застрашен от унищожаване, цялото човечество се зае със защитата му.

Системата Мю от съзвездието Змиеносец трябваше да премине през мощни корпускулярни изригвания от ядрото на Галактиката. Преминаването щеше да продължи около сто и седем години, срок — без значение за мъртвата материя, но според теорията на биолизацията, лъчението би изгорило протоживота на Сола.

Задачата беше на границата на нашите възможности и сили. Но ако обичта, която живее в самите нас, не успееше да спаси и съгрее крехкия кълн на живота, щеше да загине. Бавно. Незабележимо. Неизбежно и безвъзвратно. Разбрахме го. Угасналата обич опустошава човека по-страшно от всичко друго. Не можехме да оставим да угасне нашата обич.

— Какво ще правим сега? — чух отново гласа му.

— Трябва да натоварим материалите и... — заекнах аз — тялото на професора.

— Да, виж какво — каза той, — забравих да ти предам. Тя ме помоли да я вземам с нас. Исква да бъде с баща си и да са погрижи за него на Земята.

— Че ти кога си се виждал с нея? — бавно запитах.

— Тя ми позвъни вчера.

Позвънила му. На него.

— Добре, щом иска — казах спокойно.

— Би трябвало да се видиш с нея. Преди да отлетиш.

Свих рамене.

— Нима не разбираш — глухо каза той, — че в такъв момент, когато всичко рухва... ти се иска поне нещо да оцелее. Много е важно. Всичко е свързано. А ти нищо не искаш да направиш...

— Правя — казах. И се усмигнах.

Тридесет години човечеството беше щастливо.

Заблуждавали сме се. Всичко излезе наопаки. Сто двадесет и трима души загинаха съвсем напразно. Целта се оказа по-страшна от мираж.

И дойда моят ред. Редът на лешояда, който идва, когато е настъпила трагедията и с безстрашна настойчивост изяснява кой е искал недостатъчно добросъвестно доброто. Кой е мечтал недостатъчно активно. Кой е обичал недостатъчно грамотно. Моята работа започва, когато надеждата умира.

Ние убихме мечтата си.

Когато преди половин година долетях, още не го знаеха. Дори тук. Сътрудниците от биоцентъра, които следяха процесите, протичащи в океана на Сола, не разбираха какво става. Запалените умове вече разработваха проектите за ускоряване на еволюцията на живота на Сола, за да се появят животните не след милиони, а само след няколко хиляди години, а после и хората, но в месечните отчети на биоцентъра изведнъж изчезнаха оптимистичните нотки и Контролният отдел реши да вземе мерки, докато не е късно.

Излезе, че е станало точно обратното. В този стадий протоживотът е имал нужда от лъчева стимулация. Много планети — на които бяха открити всички условия за пораждането на живота и на които по непонятни причини животът не се бе появил, са стигнали до състоянието на Сола и са оставали безнадеждно мъртви, защото в необходимия стадий не са получавали мутагенно подхранване отвън. Някога, изглежда, го е получила нашата Земя. И сега — невероятен късмет! — би могла да го получи и Сола, ако не се бяха намесили хората, ръководени от най-добри чувства.

И никой не беше виновен. Странно...

— А нима можехме да не го направим?

Не, не можехме, помислих си аз. Ако човек е убеден, че пред очите му загива неговата мечта, нима няма да се опита да я спаси? Нима е възможно да не ѝ помогне? Ако беше възможно, той не би се чувствувал в пустошта на Вселената изгнаник, а господар. И такъв проблем изобщо не би имало.

Друг избор нямахме.

— Не можеше — казах аз.

— Да — отвърна той и тежко въздъхна. — Просто умът ми не го побира. Тридесет години, напрягайки всичките си сили, ние сме убивали кълна на живота и така сме го убили, че няма никакви начини да го възвърнем към живота.

Човек не може да не помага. Дори и да не е уверен, че помощта му е полезна. Иначе бихме измрели още в пещерите. Това е начинът ни на съществуване. Докато в нас е живо човешкото, ние ще предлагаме помощта си един на друг. И на звездите. Ето сега той ще отиде при нея, ще ѝ обяснява, ще ѝ разправя колко съм добър... Защото той също няма избор. Защото мъдростта от бездействието е безплодно.

— Аз сам ще разправя в Съвета — казах аз. — И ще се постарая да получа възможност да говоря по всеобщия канал. Още същия ден. Така ще е най-добре. Не бива да се отлага. Ще плъзнат слухове, а много гадно е за смъртта на мечтата си хората да узнаят от слуховете. От мечтата няма нищо по-честно, и смъртта ѝ също трябва да бъде честна. Ще го постигна. Нали ще ми помогнеш?

Той кимна бавно.

— И така, аз тръгвам — каза той.

— Да, остават петнадесет часа до отлитането ни. Трябва да се натоварят материалите и апаратурата, та ако възникнат съмнения, веднага да се провери. Трябва освен това да се доведе дъщеря му. — Протегнах ръка към биоконтакта на селектора и помолих: — Едно кафе.

— Ще работиш ли? — запита той.

— Да, ще остана още малко.

— Тя няма да ти прости, ако в такъв момент не я подкрепиш.

— Навярно — отвърнах, — но щом няма да ми прости — значи не си струва да се безпокоя. Нима не съм прав?

— Прав си — каза той. — Прав си, но срещу тая твоя правота въстават и умът и сърцето ми...

Свих рамене.

— Защо — отчаяно запита той, — в тоя живот всичко е така идиотски устроено?

— Защото всичко около нас, целият заобикалящ ни свят е много по-сложен, отколкото си го представяме ей тук — посочих с пръст челото си. — Може, разбира се, да плюеш на всичко и да се понесеш по течението, тогава животът веднага ще ти се види прост и равен. Но ще престане да бъде човешки, там е работата...

Той поклати глава.

— А ти си все същият... Нищо не може да те промени... Разбирам, грешка е имало, има и ще има, така е, но аз... Забележи само, колкото по-силни и по-добри ставаме, толкова по-страшни са грешките ни поради нашето могъщество. Навярно това е закон. Но нима винаги ще зависим от него? — той се запъна. — Нима размерът и трагичността на грешките винаги ще пораства пропорционално на хуманизма на мечтата ни и на мощта на средствата, способни да я осъществят?

Помълча малко, чувах го как диша учестено.

— Не знам чувствуваш ли го и ти... Нима след сто, двеста, хиляда години, решавайки проблеми, чиито размах и красота не можем дори да си представим, хората пак ще грешат — и то не като нас, а стократно по-ужасно? Нима някои пак ще се самоубиват, не понесли разочарованието? Нима пак ще има развалени отношения, осакатени човешки съдби?

Понечих да му отговоря, но от страх да не го прекъсна, той заприказва още по-бързо и развълнувано:

— Да. Разбирам. Не греша само онзи, който нищо не върши, но... ужасява ме мисълта, че в отговор на нашите грешки винаги светът ще реагира, винаги — винаги! — по-бурно. И бъдещите поколения, които ще са по-добри, по-чисти, по-честни и по-раними от нас, ще трябва да понесат толкова по-болезнени удари, колкото замислите им ще са по-честни и благородни от нашите. Нима някога нашите пропуски, нашите недомислия, които съвсем естествено, съгласен съм, са обусловени от нивото на познанията ни за всичко това, което ни заобикаля, ще взривяват звезди? Ще сблъскват галактики? Ние вече нямаме право да грешим. А и не можем да се застраховаме от грешките, защото такава ни е природата — не можем да не вървим напред. И какво ще стане? Нима няма друг път?

Навярно, би трябвало да му отговоря примирително: засега друг път не знаем. Но не биваше да задълбавам в тези въпроси. Ако непрекъснато се измъчваш в търсене на отговор, ако те непрекъснато занимават съзнанието ти, ще се чувствуваш подтиснат. Няма да можеш да работиш. Във всичко ще виждаш възможна грешка и от страх няма да можеш да направиш нито една крачка, ще си като парализиран.

— Абсолютно безпогрешното действие — каза бавно — е също такава абстракция както, например, абсолютно твърдото тяло. И въпреки това трябва да действваме, като вадим поука от грешките си, дявол да го вземе, а не да философствуваме. И да използваме всеки такъв случай, от най-дребното нещо да извличаме всичко възможно, за да станем поне мъничко по-умни. Защото само така — само така, а не като се вайкаме и пред всяка фраза поставяме „нима“, ще успеем да намалим процента на грешките си. Разбираш ли?

Обърнах се и след няколко секунди чух тежките му крачки към вратата, а после до мен достигна едва различима въздишка и стана удивително тихо.

Отидох до прозореца. Нощта бе окончателно настъпила. По небето пламтяха безкрайни гъсти потоци звезди. Стараех се да не гледам нагоре, да не виждам чуждото тържество, но звездите бяха прекалено много. Прекалено ярки. И аз погледнах. И също като в оня миг, когато разбрах, че в къщи няма никой, нещо ме стисна за гърлото. Но издържах, като тогава.

Издържах, но с какво да отговоря на предизвикателството?

И изведнъж проумях. Проумях, че това не е предизвикателство. Нито злобно ликуване. В исполинските купове блещукат галактики, мъртвата, горда материя, отдалечена от нас на безброй милиони светлинни години бе също така самотна, както хората. В мен бе вперил взор безкрайно всемогъщ свят, който, доколкото му бе възможно, също се стремеше към нас — но нищо не излизаше. Зовеше ни и чакаше помощ, а ние бяхме още много глупави, за да можем да му помогнем. И той го знаеше. И чакаше. И аз не можех да му кажа нищо обнадеждаващо, освен безсилните и все пак единствено верни думи.

Ние ще станем по-умни...

Изведнъж на душата ми стана леко. И отидох до бюрото, за да поискам още едно кафе, защото трябваше да работя, а имах на разположение само тази нощ. Трябваше да сверя неговите и моите изчисления и ако има някакви различия, да ги обясня, за да не останат у никого никакви съмнения. И още нещо — да изчисля, макар и приблизително, доколко би се увеличила вероятността от спонтанна биолизация в галактиката при максимално възможната, макар и засега напълно абстрактна активност на ядрата. За да мога да кажа на Съвета и човечеството нещо утешително, а не само покаяния и оправдания. Трябва да бързам. До сутринта имам време, а ако не успея, ще отложам старта и ще започна отначало.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 4 от 1979 г.
Илюстрации: Лиляна Ангелова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.